

Verkiezingsprogramma 2026-2030

**GROEN
LINKS PvdA**
Noordwijk

NOORDWIJK, NOORDWIJKERHOUT EN DE ZILK

noordwijk.groenlinkspvda.nl

Inhoud

Samenvatting	3
1 Wonen in een groene leefomgeving	4
1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen	4
1.2 In een groene, aangename en gezonde leefomgeving	6
1.3 In open en schoon landelijk gebied	7
2. Een sociale en zorgzame gemeenschap	8
2.1 Bestaanszekerheid voor iedereen	8
2.2 Iedereen kan meedoen	9
2.3 Welzijn en zorg met de mens centraal	10
2.4 Gelijke kansen door onderwijs	11
3. Een sterke en inclusieve gemeenschap	12
3.1 Met aandacht voor sport, kunst en cultuur	13
3.2 Een duurzame economie voor de mensen	14
3.3 Een gezonde financiële positie	15
3.4 Verkeer en vervoer in balans	16
3.5 Met zeggenschap voor inwoners	17
3.6 Veilig voor iedereen	17
4. Een groene, gezonde en schone toekomst	18
Kandidaten	20

Samenvatting

Voor Noordwijkers, Noordwijkerhouters en Zijkers moet woningbouw in de hoogste versnelling. We gaan de wijken vergroenen en klimaatbestendig maken. De inzet: een samenleving waar het draait om zorg voor elkaar en iedereen gelijke kansen krijgt. Waar we delen naar draagkracht. Waar je ondersteuning krijgt als het tegenzit. Waar we investeren in alternatieve energiebronnen en in natuur.

Bouwen heeft onze hoogste prioriteit. We bouwen voor jongeren waar dat nu al mogelijk is. Ook op de bollengronden van Groot Bronsgeest. Gemeente en woningcorporaties leggen de lat hoog: de komende 10 jaar 40% sociale woningbouw. We gaan grondspeculatie voorkomen en kiezen voor voordelige grond ten behoeve van betaalbare woningen. De gemeente heeft de regie. We blijven toeristisch verhuur indammen en minimaliseren de kansen voor huisjesmelkers in de buurten.

We **vergroenen de wijken** met adoptiegroen, moestuinen, gezamenlijke tuinen en (speel)plaatsen waar kinderen of volwassenen elkaar ontmoeten. Meer bomen zorgen voor een gezonde natuur, voor zuurstof, schaduw en verkoeling in warme zomers. We gaan door met het afremmen van de inzet van bestrijdingsmiddelen. Wij versterken de groene wandel- en fietspaden.

Thuiswonende ouderen krijgen **ruimhartig huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding**. Met minder ingewikkelde regels. Wachtlijsten in de zorg pakken we aan. Op welzijn, zorg en voorzieningen bezuinigen we niet.

Een gezonde en sterke samenleving begint bij de kinderen. Zij moeten veilig en gezond kunnen opgroeien. Belangrijk zijn een doorgaande lijn van kinderopvang naar school en vroegtijdige signalering van problemen. **Onderwijs is essentieel voor een rechtvaardige samenleving** want biedt kansen om sociale ongelijkheid tegen te gaan.

Iedereen doet mee. Inzet is dat de a en boodschappen voor iedereen betaalbaar zijn. Ook sporten, lezen, werken, leren mensen ontmoeten en elkaar helpen horen bij een goed bestaan. Daarom ondersteunen we ruimhartig de cultuur, sport en welzijnsactiviteiten en de vele vrijwilligers in onze dorpen.

Wie geen uitzicht heeft op een baan, krijgt **passend werk** bij de gemeente, een maatschappelijke onderneming of een regulier bedrijf. Werk waarmee je voorziet in je eigen levensonderhoud. Ook voor de nieuwkomers in onze gemeente. We helpen statushouders zo snel mogelijk aan werk.

Nieuwkomers zijn welkom, maar wij willen de ongebreidelde groei van arbeidsmigranten reguleren. We treden hard op tegen negatieve effecten, zoals verloedering in de woonwijken en uitbuiting door louche arbeidsbureaus.

Bedrijven die investeren in een **economisch duurzaam Noordwijk** krijgen maximale ondersteuning. Noordwijk heeft volop wind, zon en aardwarmte en goede kaarten om een duurzame koploper en toplocatie te worden. Ons doel: energieneutraal en klimaatbestendig zijn in 2035. Een groene, slimme gemeente met groene daken, waterbeheer, elektrisch vervoer en een circulaire economie.

Een **levendig Boulevardgebied** kan niet zonder horeca en hotels. Hier horen geen hoge woontorens met tweede woningen. Geen dure appartementen en hoogbouw op het Vuurtorenplein, maar een bruisend toeristisch plein met laagbouw en uitzicht op zee!

We bevorderen het omzetten van bollen- en bloementeel naar **biologische teelt**. Samen met de kwekers werken we aan een serieuze reductie van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Wonen, volkstuinen, biologische land- en tuinbouw en natuur krijgen langs de randen van de woonkernen voorrang boven traditionele bollen- en bloementeel. Wij geven ontwikkelaars geen ruimte en kans om snelle winst te behalen met de bouw van villa's en grootschalige vakantieparken.

Delen naar draagkracht en onderlinge solidariteit is ons motto. We ontzien de lage inkomens door een lagere riool- en afvalstoffenheffing en vinden extra inkomsten bij de bezoekers van Noordwijk en de tweede woningbezitter. Dat geeft ruimte voor een ruimhartige kwijtscheldingsregeling voor Noordwijkers die onvoldoende geld hebben.

1. Wonen in een groene leefomgeving

1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen

Betaalbaar bouwen realiseren we in samenwerking met de woningcorporaties. Op grond in gemeente-eigendom, om prijsopdriving te voorkomen. En om te voorkomen dat onze schaarse ruimte wordt opgeslokt door villa's. Zo bouwen we aan een vitale gemeente met een toekomst voor jonge gezinnen. Oudere bewoners van een eengezinswoning die willen verhuizen naar een betaalbaar appartement, krijgen doorstroomvoorrang. We geven doorstroming een extra stimulans door de bouw van woningen in het midden huur segment. Zó komen huizen vrij voor startende gezinnen.

Bij nieuwbouwprojecten leggen we de lat hoog: de komende 10 jaar 40% sociale woningbouw. Alleen zó komen we op de landelijk geldende norm van 30% (nu krap 20%). Loze beloften van voorgaande gemeentebestuurders zetten we om in baksteen. Huisjesmelkers en leegstand pakken we aan zodat de gemeente Noordwijk verloedering in wijken voorkomt. En we zetten een rem op oneigenlijk toeristische verhuur waardoor er woonruimte vrijkomt voor onze woningzoekers en we de wachtlijsten sterk terugbrengen.

De Bollenstreek behoort tot de meeste gewilde woonregio's van ons land. Vandaar dat velen met een goed gevulde portemonnee naar onze gemeente verhuizen en er riant huizen laten bouwen. Tegelijkertijd zijn de wachtlijsten voor sociale huurwoningen zo lang geworden, dat woningzoekenden in onze gemeente minder snel aan de beurt zijn. Jonge mensen blijven noodgedwongen bij hun ouders wonen, zonder uitzicht op een eigen woonruimte.

In plaats van ruimte te geven aan durfinvesteerders en commerciële vastgoedbeleggers, die met villa's en luxe appartementen de ruimte opslokken in ons geliefde landschap, pakt de gemeente in samenwerking met de woningcorporaties de regie terug. Met als doel betaalbare woningen voor onze inwoners.

Zó pakken we het aan:

- Een realisatieplicht voor projectontwikkelaars en woningcorporaties om binnen de per project vooraf afgesproken tijd, de geplande bouwprojecten te starten. Zo bestrijden we het woningtekort en voorkomen we grondspeculatie. Grond stellen we uitsluitend beschikbaar voor projecten met minstens 40% sociale huur om binnen tien jaar de landelijke norm van 30% te benaderen.
- Om doorstroom uit sociale woningen op gang te brengen, geven we niet alleen ruim baan aan de bouw van sociale, maar ook aan middenhuurwoningen (€ 932,93 en € 1228,07 per maand) en aan goedkope en middeldure koop. En we geven een- en tweepersoonshuishoudens in eengezinswoningen voorrang bij de toewijzing van sociale huur en/of nieuwe middeldure appartementen. Met doorstroom- en verhuiskostensubsidie bieden we ondersteuning aan diegenen voor wie de overstapkosten een beletsel zijn.
- Woningcorporaties krijgen de hoofdrol bij de realisatie van woningen die vallen tussen sociale en hoge huren.
- Op grond van lokale binding of noodzakelijke beroepen krijgen jongeren en starters uit onze gemeente maar ook mensen uit de zorg, het onderwijs of de politie, voorrang bij het toewijzen van sociale- en middeldure huurwoningen.
- Wonen is geen verdienmodel. Speculatie pakken we aan met een zelfbewoningsplicht voor nieuwbouw en bestaande bouw.
- Acute woningnood pakken we aan met goedkope, maar kwalitatief goede flexwoningen voor starters, spoedzoekers en economische daklozen.
- We bouwen duurzaam, klimaatadaptief en natuurinclusief.
- Extra inzet op woonvormen die door combinatie van doelgroepen en opzet uitnodigen tot onderlinge zorg en hulp (bijvoorbeeld oppas of boodschappen): oud en jong en gezinnen bij elkaar.
- Wonen krijgt hogere prioriteit dan bollenteelt, zoals nu in Groot Bronsgeest en ten oosten van de Maandagsewetering Noordwijkerhout.
- Stevige handhaving, zodat honderden woningen die nu oneigenlijk worden gebruikt voor logies- en vakantiehuur, beschikbaar komen voor woningzoekers.
- Sturen op vestiging van bedrijven om te voorkomen dat de woningbehoefte extra stijgt door de komst van arbeidsmigranten.
- Bij nieuwbouw functies combineren zoals met plekken om te werken, te leren, te recreëren of zorg te ontvangen, zoals een gymzaal waar bewoners 's avonds dansles krijgen, met daarboven woningen. Of modulaire woningen die je makkelijk samenvoegt tot grotere meergeneratiewoningen. En een speeltuin met veel groen en waar bij zware regenval water wordt opgevangen.
- Leegstandverordening voor woningen en winkelpanden, met als doel behoud van een levendige buurt (in 2025 stonden 510 woningen leeg in onze gemeente, waarvan 32% langer dan een jaar).

1. Wonen in een groene leefomgeving

1.2 In een groene, aangename en gezonde leefomgeving

Bouwen is meer dan stenen stapelen. We willen wijken met een aangenaam, groen leefklimaat waar verschillende generaties en inkomens de openbare ruimte met elkaar delen.

Bomen zorgen voor meer natuur, zuurstof, schaduw en verkoeling in warme zomers. Boomkronen geven schaduw op speelplaatsen en langs de fiets- en wandelpaden. Groen houdt water vast in droge perioden en voorkomt hitte in woonwijken en droogte in de landbouw. Extra verkoeling (en plezier) geven waterspeelplaatsen en wadi's (waterbergplaatsen) die zowel het overtollige water vasthouden als water opvangen bij hoosbuien.

Het bevorderen van de biodiversiteit levert een aangename en gezondere leefomgeving op. Wij gaan respectvol om met natuur en biodiversiteit. Beplanting is aantrekkelijk voor mensen, onmisbaar voor vogels en insecten. We versterken de groenzones met moestuinen, adoptiegroen, speelplaatsen en gezamenlijke (buurt)tuinen met bankjes waar wijkbewoners elkaar ontmoeten. Binnen de bebouwde kom bannen we gebruik van bestrijdingsmiddelen uit.

We realiseren groene speelruimte voor kinderen. Groene schoolpleinen, waterspeelplaatsen en spannend groen. Waar kinderen spelen, zijn de schoolprestaties beter en wordt minder gepest. Kinderen worden creatiever en weerbaarder tegen allergieën.

Door het vergroenen en weerbaar maken van de woonkernen tegen klimaatverandering (verkoeling door verdamping en schaduw, vasthouden van water) ontstaat een fijnmazig groen/blauw netwerk dat naadloos overgaat in de duinen en de landgoederen. Bloemrijke bloemstroken met bijen en vlinders verfraaien het landschap.

Wij motiveren lokale ondernemers mee te investeren. Groene winkelcentra worden een ontmoetingsplek: uitnodigend, schaduwrijk, waar klanten graag komen voor dagelijkse boodschappen. Een groene kustplaats (met strand, veel groen en groot duingebied) trekt ook buiten het zomerseizoen toeristen.

Zó gaan we het realiseren:

- Samen met de bewoners en ondernemers een wijkgerichte vergroening realiseren met o.a. groene daken, tegels eruit, groene parkeerplaatsen en pleinen, en meer (speel)groen binnen 300 meter van de woning.
- Een sterke toename van grote, schaduwgevende bomen in de dorpen en langs loop- en fietsroutes, voor voldoende schaduw en verkoeling in hete zomers.
- Een gevarieerde beplanting van pollen- en nectarrijke bomen, struiken en vaste planten voor bijen, vlinders en andere insecten.
- Vermijden van een monocultuur bij aanplant vanwege de kwetsbaarheid en overlast (bijvoorbeeld eikenprocessierups).
- Opstellen van een gemeentelijke monumentale bomenlijst en criteria voor kap. We beschermen beeldbepalende bomen, laanbeplanting en structuren en kappen monumentale bomen alleen als dat onvermijdelijk is.

1.3 In open en schoon landelijk gebied

Wij staan voor het behoud van ons kleinschalige landschap met daarbinnen de biologische bloemen- en bollenteelt en meer opvang van water. Goed voor de natuur en de teelt. Geen nieuwe wegen door onze streek en geen grote villa's en extra vakantieparken langs de duinvoet.

We gaan voor:

- In 2035 uitsluitend biologische bollenteelt. We benutten de mogelijkheden van de Omgevingswet om teelten, waarbij veel bestrijdingsmiddelen worden gebruikt, te verbieden en bufferzones in te stellen rond woningen, scholen en natuurgebieden waar geen bestrijdingsmiddelen mogen worden gebruikt.
- Meer waterberging langs de bestaande wateringen om zowel water vast te houden bij droogte als water te kunnen opvangen bij hevige regens.
- Bloemenranden langs wegen en sloten.
- Versterking van de vier belangrijke zogeheten ecologische verbindingen tussen het duin (Natura 2000) en de landgoederen:
 1. langs de zeereep in Noordwijk aan Zee;
 2. de bosrijke steilrand op de grens van Noordwijk aan Zee en Noordwijk Binnen;
 3. de verbinding gebied Offem - Leeuwenhorst en het duingebied;
 4. de water-natuurverbinding langs de Leidse Vaart tussen de Zilk, Noordwijkerhout en Noordwijk.

2. Een sociale en zorgzame gemeenschap

2.1 Bestaanszekerheid voor iedereen

We zetten in op een zorgzame, solidaire samenleving waar we niemand buitensluiten. Een basis aan bestaanszekerheid en welzijn geeft een bodem onder je bestaan en bevordert het welbevinden. Iedereen moet de huur en de boodschappen kunnen betalen. Een goed leven draait om meer dan het einde van de maand halen. Sporten, lezen, werken, leren en mensen ontmoeten hoort bij een goed bestaan.

De volgende punten vinden wij belangrijk:

- Een passende verwijzing via 'Voorieder1' naar de multidisciplinaire teams binnen Noordwijk. Deze teams kunnen verschillende soorten hulp bieden zoals Jeugdhulp, ondersteuning thuis vanuit de WMO, schuldhulp, welzijnsadvies, ondersteuning mantelzorgers, aanvragen van een toeslag, of het regelen van een nieuwe wasmachine.
- Een Noordwijkpas voor sport en cultuur en een voedselbank 2.0 met verse producten uit de regio.
- Menselijk contact met de gemeente en welzijnswerkers, in het bijzonder voor diegenen die digitaal contact lastig vinden.
- Schuldenaankpak voor jongeren door hen te helpen zo snel mogelijk schuldenvrij te zijn en een nieuwe start te maken.
- Een eigen bijdrage naar draagkracht invoeren in de WMO. Voor minima voeren wij een nultarief in.
- Hulp voor inwoners met een laag inkomen die de tandarts mijden vanwege de kosten.
- Het armoedebeleid, zoals de minimaregelingen en kwijtscheldingsbeleid, toegankelijk maken voor inkomens tot en met 150% van de bijstandsnorm.
- Te veel mensen komen in de knel door de hoge energierekening ('energiewarmoede'). We gaan inwoners met een laag inkomen ondersteunen om hun woning te verbeteren en isoleren. Ook bij aanschaf van een warmtepomp, een energie-zuinige wasmachine, zonnepanelen of inductiekookplaat.
- Actief beleid voeren om onzichtbare groepen te bereiken, zoals werkenden met heel weinig inkomen en ouderen met alleen (een gedeeltelijke) AOW.
- De bijzondere bijstand laagdrempelig en toegankelijk maken, in ieder geval voor rechtsbijstand, witgoed en noodzakelijke medische kosten.

2.2 Iedereen kan meedoen

GroenLinks-PvdA heeft als belangrijke waarde dat iedereen in onze gemeente kan meedoen. Dat geldt ook voor mensen zonder reguliere baan of met weinig inkomen en voor nieuwkomers zoals statushouders en arbeidsmigranten.

Dat willen we zó bereiken:

- We behandelen arbeidsmigranten goed en rechtvaardig; in financiële zin en als het gaat om goede huisvesting.
- Goede opvang van een evenredig deel van de mensen die in Nederland asiel aanvragen. Statushouders helpen we om zo snel mogelijk aan het werk te gaan zodat zij hier een goed leven kunnen opbouwen en kunnen deelnemen nemen aan de samenleving.
- Noordwijk neemt zijn verantwoordelijkheid voor de opvang van vluchtelingen.
- We zetten in op een keten tussen dagbesteding en regulier werk, zodat mensen werk kunnen doen die bij hen past en makkelijker stappen vooruit of terug kunnen zetten bijvoorbeeld door meer of minder uren te gaan werken of als het nodig is even een stapje terug te doen.
- Iedereen die wil werken, krijgt uitzicht op een baan. Denk aan basisbanen bij de gemeente, bij een maatschappelijke onderneming of een bedrijf voor mensen die geen uitzicht hebben op een reguliere baan.
- We streven naar passend en duurzaam werk voor inwoners met een arbeidsbeperking. En we voldoen aan de taakstelling voor beschut werk en aan de streefcijfers voor garantiebanen.
- We investeren in scholing richting goed en duurzaam werk.
- We stimuleren vrijwilligerswerk, ook voor inwoners in de bijstand. Dit op vrijwillige basis, zonder verplichte tegenprestatie.
- We zetten in op het bevorderen van basisvaardigheden van inwoners, waaronder arbeidsmigranten, en bieden een hoogwaardig gratis aanbod op het gebied van lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.
- We ondersteunen initiatieven die bijdragen aan diversiteit en aan ieders kansen om volwaardig en veilig deel te nemen aan een open samenleving. Voor onze inwoners met een beperking, voor onze arbeidsmigranten, voor onze leden van de LHBTIQ+-gemeenschap, voor onze dorpsgenoten die laaggeletterd zijn, voor onze vluchtelingen, voor iedereen die wat moeilijker meekomt.
- De gemeente treedt actief op tegen discriminatie en uitsluiting op grond van kleur, geslacht of gender, seksuele voorkeur, afkomst, nationaliteit of levensbeschouwing. Meldpunten voor discriminatie en geweld worden in de gemeentelijke informatievoorziening goed zichtbaar gecommuniceerd.

2. Een sociale en zorgzame gemeenschap

2.3 Welzijn en zorg met de mens centraal

We bouwen aan een zorgzame samenleving, met een sterke sociale basis in de wijken en buurten. Waar burens elkaar helpen, waar ontmoetingsplaatsen zijn, waar wat extra ondersteuning dichtbij is, waar wordt geïnvesteerd in welzijn en welzijnsactiviteiten voor en met de inwoners. Zodat we dreigende problemen zoals eenzaamheid, voorkomen. Zo ontstaat er een evenwicht tussen informele zorg voor en met elkaar en formele zorg en ondersteuning door professionals.

Uitgangspunt van GroenLinks-PvdA is dat bij alle hulp of zorg de mens centraal staat. Het gaat om vroegtijdige en passende zorg aan mensen bij wie het leven, misschien tijdelijk, tegenzit en enige hulp nodig is.

Wie hulp of zorg vanuit de WMO nodig heeft, krijgt die vlot en eenvoudig. De combinatie van lange wachtlijsten en geld overhouden, zoals elk jaar weer het geval is, is onacceptabel. De hindernissen om in aanmerking te komen voor een persoonsgebonden budget (PGB) nemen we weg. De stap naar 'Voorieder1' zou een eerste, laagdrempelige stap moeten zijn naar zorg of ondersteuning die nodig is.

Door het tijdig inspelen op de huidige ontwikkelingen, zoals de vergrijzing en de toename van hulp- en zorgvragen, is Noordwijk de dreigende (verergering van) problemen vóór. Als ouderen of mensen met een chronische ziekte of beperking langer thuis blijven wonen, dan horen daar goede voorzieningen bij, om te beginnen op het vlak van welzijn en welzijnsactiviteiten in de eigen buurt. Vanuit de WMO moeten huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding ruimhartig worden toegekend. Daarmee voorkomen we de inzet van duurdere zorg en betekent langer thuis wonen dat je niet aan je lot wordt overgelaten. Ondersteuning en zorg die niet werkt vanuit een ingewikkeld stelsel, maar vanuit de mens en de gemeenschap. Voorkomen is beter dan genezen. Door middel van een gezonde en sociale leefomgeving, goede informatievoorziening, vroege signalering en preventieve ondersteuning helpen we mensen langer gezond te blijven.

- We pakken de marktwerking in de zorg aan: door samenwerking in plaats van concurrentie, door te sturen via de zorginkoop en door slimme verbindingen te leggen met het sociaal domein. We willen in de wijk zo veel mogelijk werken met één zorgaanbieder (vanuit het WMO-maatwerkbudget). We zorgen dat zorggeld ook echt naar de zorg gaat en niet naar private investeerders of 'zorgcowboys'.
- Wonen met zorg en ondersteuning wordt leidraad bij nieuwbouw. Zoals bijvoorbeeld de bouw van een woongemeenschap, waar een zorgorganisatie en een woningcorporatie samenwerken om ervoor te zorgen dat bewoners er goed oud kunnen worden.
- We staan voor gelijke kansen op het vlak van gezondheid, ook met het oog op inkomensafhankelijke gezondheidsverschillen. Of je nu rijk bent of niet, alle Noordwijkers worden gezond oud.
- In samenwerking met de woningcorporaties werken we aan kleinschalige geestelijke gezondheidszorg in de wijk. Problemen rondom verward gedrag kunnen we voorkomen door laagdrempelige zorg vlakbij, zodat bewoners met psychische klachten en hun burens veilig in hun huis blijven wonen.
- We pleiten voor meer zekerheid voor mensen met een chronische ziekte door middel van een meerjarige WMO-indicatie.
- Daklozen met meervoudige problemen zoals verslaving of psychische stoornis krijgen zo snel mogelijk een huis en passende zorg en ondersteuning. Voorwaarde: geen overlast en wel de huur betalen. Zo pakken we hardnekkige problemen met dakloosheid aan.
- Jongeren die hun opleiding verlaten zonder startkwalificatie begeleiden we actief.
- De gemeente financiert onderwijssteuning zoals huiswerkbegeleiding voor scholieren uit gezinnen die dat niet kunnen betalen.
- We stimuleren werkgevers om aandacht te besteden aan laaggeletterdheid en medewerkers van de gemeente om dit te herkennen en signaleren. We zorgen voor laagdrempelige en makkelijk vindbare ondersteuning en taalscholing.
- Voor doelgroepenvervoer zetten we in op tarieven waarvoor dit werk naar behoren kan worden uitgevoerd.

2.4 Gelijke kansen door onderwijs

Een gezonde, sterke samenleving begint bij de kinderen. Kinderen hebben het recht veilig en gezond op te groeien. Wij willen dat kinderen van jongs af aan een goede start krijgen, dat er sprake is van een doorgaande lijn van kinderopvang naar school en dat eventuele problemen bij het kind of in het gezin vroegtijdig gesignaleerd en opgevangen kunnen worden. Hoe eerder we erbij zijn, hoe minder groot een probleem hoeft te worden.

Onderwijs is, naast kennisoverdracht, ook essentieel voor de vorming van een rechtvaardige samenleving. Onderwijs is een belangrijk middel om gelijke kansen te creëren, sociale ongelijkheid tegen te gaan en kinderen breed te laten ontwikkelen. GroenLinks-PvdA is van mening dat, om gelijkheid te bereiken, er ongelijk geïnvesteerd moet worden: meer investeren in kinderen en scholen waar de kansen het minst zijn. Wij vinden het ook belangrijk dat de prestatiedruk minder wordt, dat er ruimte is voor de sociale en emotionele ontwikkeling van het kind en dat de positie van de leraren en van de scholen versterkt wordt. We willen geld vrijmaken om, in situaties dat het reguliere onderwijs geen oplossing biedt, de toegang tot bijlessen te ontsluiten voor kinderen van minder bemiddelde ouders.

3. Een sterke gemeenschap

Een rijk sociaal leven is essentieel voor ons welzijn. Actieve deelname aan de Noordwijkse gemeenschap en regelmatige contacten met anderen dragen bij aan geluk, gezondheid en een langer leven. In een vergrijzende samenleving, zoals in Noordwijk, is het cruciaal dat we sociale verbinding stimuleren en faciliteren. De gemeente speelt hierin een belangrijke rol.

GroenLinks-PvdA wil initiatieven ondersteunen die ontmoeting en verbinding bevorderen zoals:

- Investeren in bibliotheken met een brede functie. Dit levert fijne ontmoetingsplekken op voor iedereen en helpt bij de aanpak van laaggeletterdheid.
- Ondersteuning van initiatieven die bijdragen aan ontmoeting en verbinding, zoals samen sporten of muziek maken, tot het bieden van steun aan wie dat nodig heeft.
- Inzet van ouderen bij de integratie van nieuwkomers in onze gemeenschap bijvoorbeeld door middel van taalonderwijs voor volwassenen, praatgroepen en hulp bij administratieve zaken.
- Samenwerking met scholen biedt mogelijkheden voor vrijwilligers om kinderen met een taalachterstand te ondersteunen, zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij.

GroenLinks-PvdA zet in op preventie en investeert in lokale verenigingen en in welzijnsactiviteiten. We bieden (financiële) steun, stellen accommodaties beschikbaar en coördineren vrijwilligerswerk. Dit is niet alleen goedkoper dan hulp van commerciële partijen, maar bevordert ook actieve participatie en betrokkenheid van inwoners.

naar een inclusieve gemeenschap waar iedereen zich welkom voelt, waar we naar elkaar omkijken en waar iedereen de kans krijgt om bij te dragen aan de leefomgeving.

3.1 Met aandacht voor sport, kunst en cultuur

Sport, kunst en cultuur zijn onmisbare onderdelen van de samenleving. Ze geven kleur, dagen uit, brengen mensen bij elkaar en dragen bij aan een gezond en fijn leven. Wanneer er veel initiatieven zijn valt er ook veel te beleven en te genieten. GroenLinks-PvdA wil een levendig cultureel leven, met uiteenlopende culturele instellingen die samen zo goed mogelijk de Noordwijkers bedienen. Op het culturele vlak zijn er in Noordwijk meerdere organisaties actief en ontstaan er regelmatig heel mooie en goed gewaardeerde initiatieven. Dit voldoet aan een grote behoefte en geeft het Noordwijkse leven een unieke kleur. De gemeente heeft daarnaast ook een rijke carnavalscultuur. Op het vlak van sport kent Noordwijk een goed niveau met voldoende accommodatie en speelmogelijkheden.

Dit alles willen wij behouden door:

- Geen bezuinigingen op subsidies voor sport, kunst en cultuur, maar ondersteuning met passend subsidiebeleid, afgestemd op de subsidies van de provincie en het Rijk. Dit niet alleen voor bestaande sportverenigingen en culturele instellingen, maar ook voor nieuwe initiatieven. Bijvoorbeeld met startsubsidies.
- Voorwaarden stellen aan cultuursubsidies, zodat kunstenaars een eerlijke beloning krijgen voor hun werk.
- Meerjarige subsidies, zodat instellingen kunnen groeien en iets bijzonders kunnen opbouwen.
- Voldoende atelierruimte en laagdrempelige kunst en cultuur in de wijk.
- Sport, kunst en cultuur hebben ook een belangrijke maatschappelijke waarde in het onderwijs. Sporten en cultuur-educatie vergroten de kansgelijkheid en versterken de samenleving. We stimuleren projecten die hieraan bijdragen.
- Gratis deelname aan sport en toegang tot musea voor kinderen uit gezinnen met lage inkomens.

3. Een sterke gemeenschap

3.2 Een duurzame economie voor de mensen

Bedrijven die investeren in een economisch duurzaam Noordwijk krijgen maximale ondersteuning. Wij verwelkomen ondernemers die een maatschappelijke bijdrage en meerwaarde bieden. Zoals de projectontwikkelaar die fraaie en betaalbare woningen bouwt. Of de sociale ondernemer die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst neemt. Durfinvesteerders die Noordwijk zien als verdienmodel houden we buiten de deur. Rond de boulevards hebben zij te lang vrij spel gekregen.

Rust, ruimte en natuur zijn de sterke punten van Noordwijk. Daarin willen we investeren. We houden de Bollenstreek open voor schone bollenteelt, een mooi uniek landschap voor natuurliefhebbers, wandelaars en fietsers. Deze kwaliteiten willen we goed bewaken, door o.a. terughoudend te zijn in het toestaan van sommige activiteiten in duin of strand, zoals fietsen of festivals op het strand of te luide muziek op de terrassen. En door te handhaven.

Verdere toeristische ontwikkeling moet in balans zijn met de omgeving en de wensen van de inwoners. Wij verwelkomen een Kuuroordstatus op voorwaarde dat de inwoners van onze gemeente ook gebruik kunnen maken van de voorzieningen die worden gerealiseerd. Een levendig Boulevardgebied kan niet zonder horeca en hotels. De boulevards zijn het economisch centrum met badplaatsbebouwing en nieuwe hotels. Hier horen geen hoge woontorens met tweede woningen.

- We werken samen met winkeliers en horeca om levendige centra en een levendig boulevardgebied te realiseren. De boulevards worden een economisch centrum met badplaatsbebouwing en nieuwe hotels.
- Een heilzame badplaats betekent voor ons dat er geen inkomensafhankelijke gezondheidsverschillen meer bestaan. Waar we als gemeente investeren in een heilzame badplaats, moet dit voor alle inwoners toegankelijke en betaalbare faciliteiten opleveren.
- Het open landschap blijft open, zonder verdere zogeheten GOM-villa's, en sluit aan bij de heilzame badplaats; gezond en gifvrij.
- Bij een kuuroordstatus past een stookverbod op houtvuur, buiten en binnen.
- Geen dure appartementen en hoogbouw op het Vuurtorenplein, maar laagbouw als toeristisch centrum met uitzicht op zee!

3.3 Een gezonde financiële positie

De financiële positie van Noordwijk is gezond, de reservepositie stevig. Vanuit de reserve en een aantal heffingen is het goed mogelijk het programma van GroenLinks-PvdA te financieren.

Delen naar draagkracht en onderlinge solidariteit is ons motto. We ontzien de lage inkomens en vinden allereerst extra inkomsten bij de bezoekers van Noordwijk en de tweede woningbezitter door het verhogen van de toeristenbelasting, met parkeertarieven voor dagrecreanten en met de (forensen)belasting op tweede woningen. Dat geeft ruimte voor een ruimhartige kwijtscheldingsregeling voor Noordwijkers die onvoldoende geld hebben. Indien echt noodzakelijk leggen we prioriteit bij de verhoging van de belasting op de eigen woning en ontzien de directe heffingen op riool en afvalstoffen die iedere woning even zwaar treffen. Of het nu een villa of een klein appartement betreft.

Wat ons verontrust is de explosieve stijging van de riool- en afvalstoffenheffing. Of je nu in een villa woont of in een klein appartement. Deze heffingen drukken zwaar op vooral de Noordwijkers met een niet zo ruime beurs. En deze stijging dreigt in zes jaar verder te stijgen naar meer dan 1.000 euro per jaar!

Wij willen:

- De lasten eerlijk verdelen, inwoners met een hoger inkomen dragen meer bij.
- Een lagere riool- en afvalstoffenheffing door een halvering van de door de gemeente voorgestelde jaarlijkse stijging. Voor mensen die onvoldoende geld hebben een ruimhartige kwijtscheldingsregeling.
- Lagere kosten (leges) voor een ID-kaart, rijbewijs en paspoort.
- De onroerendzaakbelasting (OZB) voor panden die niet dienstdoen als woning verhogen. Deze ligt namelijk onder het landelijk gemiddelde.

3. Een sterke gemeenschap

3.4 Verkeer en vervoer in balans

Dankzij de Rijnlandroute is Noordwijk per auto beter bereikbaar geworden. Zo goed, dat door extra autoverkeer de wegen in de Bollenstreek in de spits dichtslibben. Op mooie dagen is de druk op strand en duin hoog en ontstaan parkeerproblemen. Helaas is het openbaar vervoer achtergebleven bij de groei van het autoverkeer. Wel is recent het openbaar vervoer op een aantal punten verbeterd met een extra bus vanuit Noordwijkerhout naar station Sassenheim, met een goede busverbinding naar Leiden, en met de inzet van de zomerbus langs de vakantieparken.

Dat smaakt naar meer verbeteringen:

- Goede en directe fietsverbindingen naar station Voorhout. Wij zijn blij dat onze wens voor een directe busverbinding tussen Noordwijk en Noordwijkerhout inmiddels met lijn 22 door Qbuzz is gerealiseerd. Voor het uitbreiden van buslijn 385 (nu met eindpunt Noordwijk) van Den Haag naar Haarlem blijven we ons sterk maken. Dit compenseert enigszins de beste optie die we zijn misgelopen: de Rijn Gouwe Lijn.
- Wij zijn tegen een extra nieuwe wegverbinding ten noorden van Keukenhof richting de kust. Deze extra wegverbinding doorsnijdt het landschap en de bollenvelden bij De Zilk en Keukenhof en trekt ongewenst veel strandverkeer aan.
- We verbeteren de Verkeersveiligheid. We verlagen de maximumsnelheid in de bebouwde kom naar 30 km per uur en er komen aanvullende maatregelen voor veiliger fietsers- en voetgangersverkeer.
- We willen het parkeren op afstand optimaal benutten, zodat dure ondergrondse parkeeroplossingen aan de kust overbodig zijn. Dit beperkt de verkeersdruk aan de kust.

3.5 Met zeggenschap voor inwoners

Een sterke samenleving houdt ook in dat ieder die dat wil kan deelnemen en meepraten. In de gemeenteraad en ook daarbuiten. Inwoners weten immers zelf het beste wat er in hun omgeving speelt en welke oplossingen mogelijk zijn.

In 2024 heeft de gemeenteraad afspraken gemaakt voor versterking van de participatie van inwoners met behulp van o.a. duidelijke en goed bereikbare informatie op voor inwoners belangrijke websites. Er is het nieuwe platform Samen Noordwijk dat inwoners uitnodigt om op belangrijke onderwerpen hun ervaringen en mening te delen. Sinds 2023 kent Noordwijk ook een Jongerenraad.

GroenLinks-PvdA hecht veel waarde aan burgerparticipatie. We houden dan ook goed de vinger aan de pols op de uitvoering van de afgesproken participatietrajecten en op de uitkomsten daarvan.

Wij zien daarnaast ook andere mogelijkheden voor versterking van het geluid van de inwoners. We stimuleren initiatieven van inwoners, die de sociale cohesie in een buurt/dorp vergroten, de leefomgeving vergroenen of de energievoorziening verduurzamen. Initiatieven van inwoners steunen we alleen als ze breed worden gedragen.

3.6 Veilig voor iedereen

GroenLinks-PvdA kiest voor een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt. We investeren in leefbare buurten, samenwerking met bewoners. Veiligheid is meer dan handhaven: het is ook voorkomen, beschermen en verbinden. Speciale aandacht vraagt GroenLinks-PvdA voor veiligheid voor vrouwen en digitale veiligheid.

De Algemene Plaatselijke Verordening (APV) is een middel om de openbare ruimte ordelijk te houden. Veiligheid is meer dan alleen regels. Onze focus ligt sterk op het vergroten van de sociale veiligheid en het voorkomen van problemen in de wijken. Veiligheid wordt vaak gekoppeld aan andere lokale thema's zoals woningnood, leefbaarheid en publieke voorzieningen. Een veilige omgeving waar mensen zich op hun gemak voelen is een randvoorwaarde voor een sterke samenleving. GroenLinks-PvdA wil samen met de bewoners van de wijken de plekken inventariseren waar men zich onveilig voelt en of overlast voorkomt.

Na de gewelddadige dood van de 17-jarige Lisa uit Abcoude in augustus 2025 is de veiligheid van vrouwen in het uitgaansleven actueler dan ooit. GroenLinks-PvdA wil aansluiten bij de campagne "Wij eisen de nacht op". Al in de negentiger jaren van de vorige eeuw is in Noordwijk door de vrouwen in de gemeenteraad initiatief genomen en een onderzoek gehouden naar "enge plakken". Vrouwen moeten zich overal veilig kunnen voelen: op straat, op het werk, 's nachts en thuis, en het is een belangrijk speerpunt in ons programma's. Plekken waar vrouwen en meisjes zich onveilig voelen in de openbare ruimte worden al in 2026 aangepakt en veilige "staproutes" tussen Noordwijk aan Zee en Noordwijk-Binnen en Noordwijkerhout gerealiseerd en de (soms beperkte) verlichting op fietspaden en bij bushaltes verbeterd.

In het verlengde van campagnes als 'Orange the World' – Noordwijk, gaan we een brede maatschappelijke dialoog aan over geweld tegen vrouwen.

Zeer actueel is ook het versterken van digitale weerbaarheid van kinderen, jongeren en hun opvoeders, zodat zij veilig en bewust hun weg kunnen vinden in de snel veranderende onlinewereld. In scholen, bibliotheken en buurthuizen organiseren we gratis cursussen over online veiligheid voor zowel jongeren als ouderen en andere kwetsbare groepen.

Het afsteken van vuurwerk door burgers wordt vanaf 2026 verboden door een landelijke wet. De gemeente Noordwijk gaat vanaf dan streng handhaven, om de veiligheid, de gezondheid, het milieu en de rust in de wijken te beschermen rond oud-en-nieuw. Als alternatief komt er een grote Lasershow op Nieuwjaar.

4. Een groene, gezonde en schone toekomst

Plensbuien, hittegolven en verdroging bedreigen onze mooie gemeente. GroenLinks-PvdA kiest voor een toekomst waarin we deze uitdagingen omarmen en omzetten in kansen.

Een energieneutraal Noordwijk in 2035 betekent:

- Een gezondere leefomgeving: schone lucht, groenere wijken en volop ruimte voor natuur.
- Een sterke economie: innovatieve bedrijven, groene banen en een aantrekkelijke vestigingsplaats.
- Lagere energiekosten: door energiebesparing, isolatie en duurzame energiebronnen.
- Een prettige woonomgeving: met groene daken, waterberging en volop ruimte om te recreëren.

Samen maken we van Noordwijk een voorbeeld in de regio. We werken samen met inwoners en lokale ondernemers en maken hen mede-eigenaar van warmtenetten, zonprojecten en duurzame energie. We gaan de strijd aan met ongelijkheid: de energietransitie en een gezonde toekomst is van en voor iedereen. We vinden het belangrijk dat de kosten en baten van de energietransitie eerlijk worden verdeeld.

Onze Visie:

- Energieneutraal in 2035: Noordwijk wekt in 2035 meer duurzame energie op dan we verbruiken.
- Klimaatbestendig en water robuust: Noordwijk is klimaatbestendig door slim waterbeheer te combineren met groene infrastructuur, zodat we extreme weersomstandigheden aankunnen.
- Een circulaire economie: afval zetten we in als grondstof en we gaan zuinig om met onze natuurlijke bronnen.

Actiepunten:

Duurzame energie:

- Gemeentelijke gebouwen zo goed mogelijk isoleren en voorzien van zonnepanelen en warmtepompen.
- Lokale energiecoöperaties van burgers en ondernemers stimuleren en hun initiatieven voor alternatieve energiebronnen ondersteunen. De financiële opbrengsten van schone energie komen ten goede aan de omgeving.
- Toepassen van een warmtenet als publieke voorziening (niet als energiemarkt) met de gemeente voor een groot deel als mede-eigenaar.
- Ondersteuning van een Lokale Energie Strategie en een CO 2 begroting om de vorderingen te volgen en de doelstellingen te halen.

Energiebesparing en Isolatie:

- Inwoners, ondernemers en bedrijven helpen om energie te besparen. En handhaven op de verplichting voor bedrijven om energie te besparen.
- Energiecoaches helpen bij energiebesparende maatregelen.
- We stimuleren energieneutraal bouwen.

Slim waterbeheer:

- We stimuleren het afkoppelen van regenwater van het riool, zodat het water in de grond kan zakken en we wateroverlast voorkomen. In woonwijken leggen we wadi's aan om wateroverlast te voorkomen.
- We stimuleren groene daken en gevels, deze houden water vast en koelen de wijken.
- We investeren in robuuste riolering die bestendig is tegen extreme regenval en droogte.

Circulaire economie:

- We maken afvalscheiding makkelijker en realiseren hoogwaardige recycling.
- De gemeente koopt uitsluitend producten in die zijn gemaakt van gerecyclede materialen of die makkelijk te recycleren zijn.

Adaptatie en Groen in de Wijk:

- Zorginstellingen en bibliotheken worden ingericht met airco's/warmtepompen of een ander koelsysteem.
- Inwoners, instellingen en scholen stimuleren om hun eigen buurt groener te maken, bijvoorbeeld door geveltuinen aan te leggen of samen groene plekken en schoolpleinen te creëren.
- Uitbreiding van subsidies voor inwoners die hun tuin en dak vergroenen.

Duurzaam transport:

- Fietsen en wandelen aantrekkelijker maken met veilige fietspaden en autovrije zones.
- Strandverkeer beperken door transferia met busvervoer en leenfietsen;
- Zero-emissie-zones in de dorpskernen.
- Meer laadpalen in samenspraak met inwoners en het gebruik van elektrische auto's en scooters stimuleren.
- Initiatieven stimuleren voor deelvervoer en deelfietsen.

Innovatieve Oplossingen:

- Inzet van buurtbatterijen voor zonne-energie.
- Onderzoek naar zeewaterkoeling voor hotels en woningen om het elektriciteitsgebruik door airco's te beperken.
- Samenwerking met de gemeenschap: We nodigen inwoners en bedrijven uit om samen aan een groene toekomst voor Noordwijk te werken. Alleen samen maken we het verschil!

kandidaten

1

**Martha
Baalbergen**

2

**Ebert
Warmerdam**

3

**Rami
Qalyoen**

4

**Bostjan
van Hemel**

5

**Cynthia
Maan**

6

**Jonneke
van Broekhoven**

7

**Kathleen
Torrance**

8

**Josje
van der Wielen**

9

**Menko
Wiersema**

10

**Thea
Janson**

11

**Ruud
Colin**

12

**Ton
van der Wiel**

13

**Anneke
Schumacher -
Broekhoff**

14

**Ton
Hoffmans**

15

**Olivier
Visser**

16

**Trudy
Janson**

17

**Kees
Barnhoorn**

18

**Barbara
Bosma**

19

**Leon
Floor**

20

**Gerhard
Schwehm**

21

**Bernard
Koëter**

22

**Winnifred
Ferro**

23

**Ruben
van Wouwe**

24

**Rob
in 't Veld**

25

**Leo
Schaap**

26

**Herman
Bekkers**

27

**Arthur
Eijs**

28

**Hans
van den Berg**

29

**Marie José
Fles**

colofon

Layout

Bostjan van Hemel

Fotografie

Sandra Aartman

Mascha Gelauf

Met dank aan

Alle GroenLinks en PvdA leden en sympathisanten die een bijdrage aan dit programma hebben geleverd.

Om het milieu te sparen wordt dit document zo veel mogelijk digitaal verspreid.

GROEN
LINKS **PvdA**

Verkiezingsprogramma GroenLinks-PvdA Noordwijk 2026-2030

noordwijk.groenlinkspvda.nl